

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА РАДА
ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У НИШУ
ЗА ПЕРИОД 2024. - 2030. ГОДИНА**

**Саша Бокић
Јавни Тужилац у ОЈТ у Нишу**

Ниш, јун 2024.године

УВОД

Програм је састављен на основу деценијског искуства у руковођењу тужилаштвом и представља сублимацију побољшања досадашњих позитивних решења, примене нових знања, као и потребе да се послови у тужилаштву завршавају на законит начин и на време.

Наиме, почев од мог ступања на функцију Основног јавног тужиоца у Нишу, маја 2017. године, као и у претходном периоду током кога сам био на месту вршиоца наведене функције, постигнут је значајан напредак у свим сегментима организације и контроле рада тужиоца и запослених у јавном тужилаштву, применом савремених принципа руковођења, а у оквирима националним законодавством прописаних овлашћења и међународних стандарда. Као Основни јавни тужилац, предузео сам низ мера и активности које су имале за циљ јачање ефикасности и успешности поступања тужилаштва, првенствено усмерене на јачање тимског рада, компактности и хомогености колектива, квалитетно стручно усавршавање и обуку запослених, оснаживање постојећих капацитета, као и увођење интензивније међуинституционалне и међународне сарадње, уз непрекидно напредовање у примени савремених информационих технологија. Анализа постојећег стања, указује да још увек има места унапређењу ефикасности рада и квалитативном напредовању тужилаштва, а у даљем тексту следи анализа сегмената у којима сматрам да је могуће побољшање, са предвиђеним мерама за постизање планираних унапређења и кратким освртом на већ постигнуте резултате, обзиром да се делимично и заснива на надоградњи већ урађеног.

Овај програм организације и унапређење рада, планиран је независно од буџета и додељених финансијских средстава и реално је остварив у пракси.

.....

Полазећи од већ установљене организације рада и свог вишегодишњег јавнотужилачког искуства у руковођењу, приоритети у раду, у наредном мандату, посебно ће бити:

- наставак борбе против криминалитета, кроз брзо и адекватно реаговање тужилаштва, са посебним акцентом на област кривичних дела насиља у породици и пореских утаја, уз појачану заштиту жртава из круга посебно осетљивих група, као што су новинари, мањине и ЛГБТ популација,

- повећање ефикасности рада, увођењем савремених технологија,
- интензивирање међународне сарадње,
- решавање старих предмета,
- унапређење сарадње са Полицијском управом у Нишу,
- унапређење сарадње са Адвокатском комором Ниш,
- остваривање комуникационе стратегије,
- сарадња са другим тужилаштвима,
- уједначавање тужилачке праксе,
- наплата трошкова поступка у тужилаштву,
- контрола материјалних средстава

1. Наставак борбе против криминала, са посебном посвећеношћу борби против насиља у породици, заштити посебних група као што су новинари, мањине и ЛГБТ популација, те посебно рад на предметима пореских утаја

У протеклом периоду, сарадња са Полицијском управом у Нишу, допринела је да Ниш буде један од најбезбеднијих градова у Републици, уз присутан константан тренд опадања броја извршених кривичних дела.

Од првог дана ступања на снагу Закона о спречавању насиља у породици, формиран је посебан тим за поступање по Закону који чини четири тужиоца и два тужилачка помоћника, чиме смо постали једино тужилаштво са подручја Апелационог тужилаштва у Нишу које од првог дана примене Закона поседује специјализоване тимове тужиоца за рад на наведеним предметима. Део поменутог тима су и два тужилачка помоћника који поступају по грађанским тужбама поводом мера за заштиту од насиља у породици, а о успешности рада у овој области говори и податак да је до само у 2023. години поднето око 316 тужби, заведених у „ГТ“ уписник и да проценат усвојених захтева износи 95 %.

Одељење за заштиту од насиља у породици, више пута је похваљивано од стране координатора при Министарству правде РС, а током ванредног стања, 2020. године, предузете активности овог одељења у оквиру Групе за координацију и сарадњу у циљу заштите жртава од насиља у породици чији је

саставни део, од стране Министарства, посебно су истицани као модел за узор другим тужилаштвима. Поменута Група за координацију и сарадњу у циљу заштите жртава од насиља у породици, од само у току 2023 године израдила је око 800 индивидуалних планова и поступала у 1133 „НПТ“ предмета. Као знак похвале, а у циљу даљих побољшања, од стране Министарства, уручена нам је и „ZOOM“ апликација, препознајући нас на тај начин као тужилаштво са изузетним резултатима у поменутој области.

У даљем мандату, следи истрајан и посвећен рад на стварању још бољих услова за рад тима за спречавање насиља у породици, повећање капацитета и ефикасности, као и постизања још значајних резултата у овој области.

У ОЈТ у Нишу, одређене су контакт тачка за безбедност новинара, као и контакт тачка за поступање у предметима извршених из мржње. Тужилац одређен као контакт тачка за поступање за злочине из мржње, у протеклом периоду, поднео је оптужење против три лица за злочин из мржње на штету, извршено на штету младића који је промовисао антифашизам.

2. Унапређење сарадње са Полицијском управом у Нишу

Сама борба против криминала била би немогућа без постојања изузетне сарадње и односа између тужилаштва, са једне стране и Полицијске управе, као и Пореске управе, са друге стране. Сама чињеница, како сам већ и навео, да се Ниш може сматрати безбедним градом услед сталног тренда опадања броја извршених кривичних дела, несумњиво се делом може приписати и квалитетном односу тужилаштва са Полицијском управом у Нишу, заснован на свакодневним контактима и одржавању редовних састанака, у случајевима посебно значајних предмета и установљавање будућих модела поступања и међусобне сарадње.

У погледу односа тужилаштва са Пореском управом у Нишу, током мог мандата, уведено је непрекидно учешће пореских инспектора све до окончања кривичних поступака, а у циљу непосредне помоћи тужиоцима, кроз пружање додатних стручних појашњења и консултација у циљу допунске анализе налаза и мишљења судских вештака.

У даљем раду, настојаћу да се у сарадњи са начелником Полицијске управе, у оквиру сваког од одељења Криминалистичке полиције, одреди по један искусни полицијски службеник, односно инспектор који ће непосредно сарађивати са одређеним замеником тужиоца, ради успостављања ефикасније сарадње у поступању. Сматрам да је ово реална идеја и да ће у наредном периоду дати повољне резултате.

3. Решавање старих предмета

Анализом старих и заосталих предмета у тужилаштву, утврђено је постоји извештај број старих предмета који су углавном последица раније неактивности суда, као и да новији предмети показују бољи темпо процесуирања. Решење овог питања, које поред суда оптерећује и тужилаштво, видим у сачињавању посебног Програма његовог решавања, базираног на формирању посебног тужилачког тима, сачињеног од најискуснијих и најстручнијих заменика тужиоца, а који ће бити задужени за праћење тока ових предмета, са посебним акцентом на уочавању да ли је застој у доношењу судске одлуке последица неактивности тужилаштва или непрецизног оптужног акта. Такође, исти радни тим, бринуће се и о праћењу тока поступања у тужилачким предметима, уз настојање да издејствује појачану ажурност и ефикасност, јер лично верујем да у тужилаштву не сме постојати предмет који је старији од три године, а да у њему није донета одговарајућа јавнотужилачка одлука.

Овде бих само појаснио разлоге због којих тужилаштво није било у могућности за време мог предходног мандата много више бави овим питањем а тиче се искључиво смањеног броја тужиоца, најпре за време ванредног стања због вируса короне а након тога и због великог броја упућених тужиоца у Посебно одељење за сузбијање корупције и породилских одсуства. Управо из ових разлога број поступајућих тужилаца је најчешће био преполовљен у односу на систематизацију за време мог мандата, па сматрам да је сада након што су створени услови за рад са већим капацитетима, време и да се тужилаштво озбиљније ради на решавању старих предмета.

4. Интезивирање међународне сарадње

У току текућег мандата, један од приоритета рада, било је и интензивирање међународне сарадње и међународне правне помоћи, те ће исти тренд бити настављен и на даље. У ОЈТ у Нишу, два заменика тужиоца, задужена су за питања међународне правне помоћи, те је и само тужилаштво, у претходном периоду, за активности предузете са заједничким тимом Немачке добило похвале преко Републичког јавног тужилашта и представнице у „Евроцасту“ Гордане Јанићијевић.

Из приказане табеле улазних и излазних МПП предмета у ОЈТ Ниш, може се уочити значајно повећање броја, како предмета на које смо успешно одговорили, тако и наших захтева за добијање међународне правне помоћи, а у циљу што успешнијег решавања сопствених предмета.

Улазни МППИ:

2017. године – 12
2018. године – 9
2019. године 5
2020. године – 18
2021. године – 21
2022. године – 24
2023. године 26

Излазни МППИ:

2017. године - 0
2018. године – 9
2020. године – 20
2021. године – 18
2022. године – 22
2023 године 13

Укупно 197 предмета у МП за 7 година у којима смо пружили техничку подршку и активно учествовали.

5. Сарадња са другим тужилаштвима

Сарадња са другим тужилаштвима у Србији биће продубљивана, кроз међусобну размену јавнотужилачке праксе и појединачних искустава у поступању, а све у циљу препознавања нарочито добрих решења и иновација у различитим сегментима рада, као и њихове имплементације у рад ОЈТ у Нишу. У наредном периоду, настојаћу да омогућавањем узимања учешћа на организованим међусобним саветовањима са тужилаштвима истог или вишег ранга, тужиоцима и стручним сарадницима, пружим могућност непосредне размене информација и стечених знања, а све у циљу ширења сарадње и размене искустава у раду.

6. Уједначавање тужилачке праксе, споразуми о признању кривичних дела и одлагање кривичног гоњења

Битан сегмент у мом даљем раду и ангажовању јесте и уједначавање тужилачке праксе, односно обезбеђивање услова да сви тужиоци у тужилаштву којим руководим поступају на исти начин када се ради о идентичним правним питањима, а посебно и приликом преговарања о споразумима о признању кривичних дела, као и код примене института одлагања кривичног гоњења.

Посебна пажња биће посвећена настојању да сви тужиоци и тужилачки сарадници редовно прате јавнотужилачку праксу на сајту Републичког јавног тужилаштва, а у погледу закључења споразума о признању кривичног дела и примени института одлагања кривичног гоњења, наставиће се већ установљена тужилачка пракса, а водећи рачуна о висини казне запрећене за конкретно кривично дело, као и личност извршиоца.

На састанцима и колегијумима које смо одржавали током свих ових година, јасно су и прецизно дефинисани оквирни новчани износи чија се уплата налаже извршиоцима кривичних дела за свако поједино кривично дело из надлежности тужилаштва, а све полазећи од висине законом запрећене казне и личности конкретног извршиоца, узимајући у обзир и казнену политику на територији Апелационог суда у Нишу.

При том, лично сматрам да је приликом закључења наведених споразума потребно, не само водити рачуна о њиховој бројности, већ и потреби да њиховим закључењем истовремено буде постигнута и ресторативна правда. Навешћу два примера из претходних година, те је тако, у првом случају, извршилац кривичног дела пореске утаје из чл 225 ст. 3 КЗ, извршио је уплату целокупног износа утајеног пореза од 40 милиона динара и пре потврђивања споразума о признању кривичног дела, при чему је управо уплата овог износа била и услов за његово закључење. У другом случају, извршилац кривичног дела тешке телесне повреде из чл. 121 ст. 1 КЗ, пре закључења споразума уплатио је на рачун опортунитета износ од 1,5 милиона динара, добивши 9 месеци кућног затвора, при чему је у току поступка преговарања учествовао и сам оштећени.

С овим у вези, као један од својих највећих успеха у раду сматрам чињеницу да поводом закључених споразума о признању кривичног дела за свих година мог руковођења тужилаштвом није било ниједне примедбе од стране оштећених у поступку нити је било негативних коментара у јавности и средствима јавног информисања, и уверавам вас да ће се такав позитиван однос и наставити уколико будем изабран.

Поред постојања потпуне уједначености и идентичног поступања код закључивања споразума о признању кривичних дела, установљен је принцип рада по коме се Апелационо тужилаштво редовно упознаје са намером закључења споразума, а кроз достављање службене белешке, да би се закључењу споразума приступило тек по протеклу неколико дана.

7. Остваривање комуникационе стратегије

ОЈТ у Нишу редовно израђује протокол о имплементацији комуникационе стратегије тужилаштва, те ће у наредном периоду бити изражена тенденција усмерена на још бољу и напреднију изградњу односа између медија и тужилаштва. Значајна новина која ће у наредном периоду бити приоритет у раду је развој транспарентности и доступности свих информација везаних за рад ОЈТ Ниш, значајних за грађане, под једнаким условима, примарно преко он-лине сајта, али кроз друге видове комуникације. Активности и мере, биће посебно усмерене на пласирање тачних и истинитих информација, кроз ефикасне и про-активне механизме комуницирања са медијима и јавношћу, уз свеобухватно избегавање тзв. „цурења информација“ и некритичког представљања тужилачког рада. За потребе новинара и новинарских кућа са територије обухваћене нашом надлежношћу, ПР тужилаштва је доступан 24 часа, а у циљу лакшег споразумевања и правилног извештавања, установљено је да ПР буде тужилац, а не тужилачки помоћник, секретар или приправник.

8. Повећање ефикасности рада, увођењем савремених технологија

Током мог мандата Основног јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Нишу, прво је и једино прешло на вођење уписника искључиво у електронском облику што је уведено још 2014. године, док остала тужилаштва истог, па и вишег ранга, још увек уписнике воде или искључиво у папирном облику или истовременом применом папирне и електронске форме. Сваке године, Апелационо јавно тужилаштво у Нишу, похваљивано је за квалитет сачињених годишњих извештаја, а како представљамо највеће тужилаштво свом рангу, сматрам да смо томе дали значајан допринос. Како су за коришћење новог „САПО“ програма обучени сви запослени тужилаштва, ово тужилаштво ће имплементацију програма, планирану за текућу годину након окончања тестирања функционалности извештајног модула, дочекати спремно, уз највиши ниво обучености и искуства кадрова за коришћење програма.

9. Унапређење сарадње са Адвокатском комором Ниш

На мој лични захтев успостављена је сарадња са Адвокатском комором у Нишу, ради бржег превазилажења проблема који настану у раду. Претежно се то у почетку односило на дужину чекања на издавање записника, повремене примедбе на однос према адвокатима, као и понекад злоупотреба процесних овлашћења од стране адвоката, али смо у међусобним контактима успели да међусобни однос доведемо на један виши ниво заједничким залагањем и разумевањем.

Поводом 50 година постојања и рада Адвокатске коморе у Нишу Управни одбор Коморе доделио је захвалницу Основном јавном тужилаштву у Нишу за успешну сарадњу са Адвокатском комором Ниш, па с поносом могу рећи да смо једини правосудни орган у граду Нишу који је добио овакво признање и то за време мог мандата.

10. Наплата трошкова поступка у тужилаштву

Крајем 2020. године, у ОЈТ у Нишу уведена је посебна електронска евиденција у коју се уносе све пресуде у којима су досуђени трошкови тужилаштва у предистражном и истражном поступку, рокови, начин и уредност наплате. Истовремено формирано је одељење које чине тужилац, радник рачуноводства и радник писарнице, које се стара о ажурној наплати трошкова упућивањем дописа ради добровољног плаћања, давања могућности вишекратних отплата и на крају и подношење предлога за извршење.

Поступак наплате трошкова је кренуо не само за текуће већ и за старе предмете, тако да смо само у првој години имали успешност наплате од 10 милиона динара, а за ову годину наплата само текућих предмета је 3 милиона динара. За наредну годину планирано је прикључивање овом одељењу још једног тужилачког помоћника како би се посао наплате тужилачких трошкова спроводио још ажурније и ефикасније.

11. Контрола материјалних средстава

У току 2021. године, Државна ревизорска институција, обавила је ревизију финансијских извештаја Основног јавног тужилаштва у Нишу и утврдила да су сви финансијски извештаји у складу са Законом о буџетском систему, уредбом о буџетском рачуноводству, правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова и правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Државна ревизорска институција је приликом спроведене контроле утврдила да је ОЈТ у Нишу донело сва прописана подзаконска акта из области

рачуноводства, те је утврђено да не постоји ниједна неправилност, већ је у потпуности успостављен законит систем финансијског управљања и контроле, те да се целокупно материјално пословање одвија сагласно важећим прописима, на начин да обезбеђује реалност и интегритет финансијских извештаја. У наредном мандату, гарантујем да ће старање о материјалним средствима и даље вршити управо онако како је утврдила ДРИ, без икаквих недостатака и неправилности.

12. Лично усавршавање кроз обуке о управљању и руковођењу и јачање међуљудских односа унутар колектива

Сматрам да је у оквиру сваког тужилаштва, способност руковођења јавног тужиоца од изузетне важности за успешан и ефикасан рад, као и да целокупан учинак тужилаштва у вршењу својих законом прописаних надлежности у многоме зависи од посвећености, ентузијазма и воље тужиоца да ажурно и одлучно решава све текуће проблеме који могу настати.

Имајући у виду недостатак смештајних капацитета у ОЈТ у Нишу, као и бројност запослених, успостављена организација рада, те постигнути резултати и ефикасност у поступању читавог колектива, уз високо развијену тимску компатибилност и приврженост, представљају најбољи одраз мојег досадашњег рада и способности управљања тужилаштвом. У ситуацији где сваку канцеларију користи по петоро запослених, три заменика, један дактилограф и један тужилачки помоћник, успешно међусобно уклапање ради коришћења посебних просторија за саслушања, те компактност и хомогеност колектива, уз изразиту координациону подршку и поштовање, позитивну радну атмосферу и мотивисаност свих за постизање што бољих резултата, сматрам својим највећим успехом.

Полазећи од већ успостављене организације рада и свог стеченог искуства у руковођењу, спреман сам да и на даље унапређујем своје личне вештине управљања и руковођења, а наредни циљ ће ми бити образовање малог руководећег тима који ће ми у томе пружати подршку и који ће уз моје стечене вештине и мотивациону улогу, бити основ и гарант даљег успешног функционисања тужилаштва. И у овој области, користићу искуства других јавних тужилаштава, размене информација, те позитивна искуства на стварању идеја и реплицирању иновација.